

Protokollat af 19. november 2018 med forlig og afgørelse i faglig voldgiftssag FV2017.0096:

Lærernes Centralorganisation

(advokat Peter Breum)

mod

AOF Center Sydjylland

(advokat Nicolai Westergaard)

1. Uoverensstemmelsen

Sagen angår overenskomstens bestemmelse om lokalt fastsatte tillæg og oprettelse ved hver enhed af en pulje til lokale løntillæg.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er den 15. november 2018 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand.

Som partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten deltog: afdelingsformand i NNF, formand for AOF Center Sydjylland Peder Pedersen og direktør for AOF Center Sydjylland Solveig Poulsen, begge udpeget af AOF Center Sydjylland, chefkonsulent Jon Kowalczyk, Lærernes Centralorganisation, og konsulent Jette Gade, Uddannelsesforbundet, begge udpeget af Lærernes Centralorganisation.

Der blev afgivet forklaring af bl.a. fhv. skoleleder A, AOF Center Sydjylland.

Efter procedure og votering drøftede parterne en forligsmæssig afslutning af uoverensstemmelserne vedrørende den lokale lønpulje. Disse forligsforhandlinger mandede ud i det nedenfor under 4 gengivne forlig.

3. Overenskomstgrundlaget

I 2005-overenskomsten mellem AOF og Landsforbundet af Ungdoms- og Voksenundervisere var det i § 5 om tillæg i stk. 1 bestemt, at månedslønnede får et årligt tillæg på 4.100 kr. i grundbeløb (1. oktober 1997 niveau). Det var endvidere fastsat bl.a., at der lokalt "kan" aftales tillæg for varetagelse af funktioner (der bortfalder, når funktionen ophører) og tillæg for kvalifikationer (stk. 2), og at der ved varetagelse af funktion som holdleder, projektleder og vejleder lokalt "skal" aftales et funktionstillæg (stk. 3).

Denne overenskomst blev i 2008 afløst af FOAS' almene overenskomst indgået mellem FOAS (Folkeoplysningsorganisationernes arbejdsgiversamarbejde) og Lærernes Centralorganisation (LC). I denne overenskomsts § 6 om "lokalt fastsatte tillæg" var det bestemt, at der ved hver enhed oprettes "en pulje til lokale tillæg". Det var nærmere foreskrevet, hvorledes puljen skulle etableres. "Allerede eksisterende skal-tillæg samt øvrige lokalt aftalte tillæg" skulle opgøres pr. 31.3.2008 fordelt på to puljer, som skulle divideres med antal årsværk: 1) en pulje for tillæg, der er reguleret efter statens satsregulering angivet i statsligt grundbeløb 1.10.97-niveau, og 2) en pulje for uregulerede tillæg, som på nærmere angiven måde senest pr. 31.3.2011 skulle være flyttet til puljen for regulerede tillæg. Puljen med regulerede tillæg skulle pr. 1.4.2009 øges med 0,8 % af lønsummen (eksklusiv løn til ledere) for 2008. Om puljens etablering henvises i overenskomsten i øvrigt til "vejledning og inspirationskatalog til de lokale forhandlinger" aftalt mellem overenskomstparterne.

Om anvendelsen af puljen er det i § 6 bestemt, at denne forhandles mellem arbejdsgiveren og Uddannelsesforbundets tillidsrepræsentant. Disse forhandlinger starter i januar måned på baggrund af den opgjorte pulje. Er der ikke valgt tillidsrepræsentant, indgås aftaler mellem arbejdsgiveren og Uddannelsesforbundet. Kan der ikke opnås enighed lokalt, optages der forhandlinger mellem LC og FOAS, og opnås der ikke enighed mellem de centrale parter, fordeles den lokale pulje ligeligt blandt de ansatte som et midlertidigt tillæg.

I overenskomstparternes 2008-vejledning og inspirationskatalog vedr. lokal løn hedder det om puljens opgørelse bl.a.:

”På baggrund af lønopgørelserne beregnes alle ikke-centralt fastsatte tillæg uanset udbetalingsformen, der blev givet i marts 2008. Hvis marts måned ikke er typisk for institutionens udbetaling af ikke-centralt fastsatte tillæg, skal der findes en beregningsmetode, der retter op på dette forhold. De centrale parter er gerne behjælpelige hermed.”

I FOAS’ 2015-overenskomst hedder det i § 6 om lokalt fastsatte tillæg i stk. 1, at der ved hver enhed er en pulje til lokale tillæg opgjort som ”Beløb (31.3.12-niveau) pr. årsværk”. Det hedder i overenskomstens bemærkninger hertil:

”Puljen har eksisteret siden 1.4.2008, hvor den bestod af allerede eksisterende lokalt aftalte tillæg. Puljen er blevet opskrevet på følgende måde:

Pr. 1.4. 2009 blev puljen pr. årsværk forøget med 0,8 % af lønsummen (eksklusiv løn til ledere) for 2008.

Pr. 1.10.2011 blev puljen pr. årsværk forøget med 1,2 % af lønsummen (eksklusiv løn til ledere) for 2010.

Pr. 1.1.2013 blev puljen pr. årsværk forøget med 0,3 % af lønsummen (eksklusiv løn til ledere) for 2011.

For en nærmere beskrivelse af puljen og af opgørelsen af den oprindelige pulje henvises til ”Vejledning om den lokale lønpulje”.

I FOAS’ og LC’s ”Vejledning om den lokale lønpulje iht. FOAS’s almene overenskomst” fra januar 2013 hedder det bl.a., at puljen opgøres som et årligt beløb (31.3.12-niveau) pr. årsværk, og at puljen altså ikke opgøres som en stor samlet pose penge for hele enheden, men som det gennemsnitsbeløb (i grundbeløb), der er pr. årsværk til lokale tillæg. Der er i vejledningen en angivelse af, hvorledes puljen omregnes til nyt grundbeløb (31.3.12-niveau) og foretages

opskrivning pr. 1.1.2013. Der er endvidere angivelse af, hvorledes den oprindelige pulje opgjort pr. 1.4.2008 skal beregnes, og hvorledes opskrivningerne pr. 1.4.2009 og 1.10.2011 skal foretages.

Om ”startpuljen pr. 31.3.2008” hedder det bl.a.:

”Den lokale startpulje skulle oprindeligt have været opgjort pr. 1.4.2008. Puljen indeholder samtlige ikke centralt aftalte løndele (uanset udbetalingsformen), der eksisterede på daværende tidspunkt. ...

For at finde beløbene skal institutionerne gennemgå lønopgørelser for samtlige ansatte (undtaget ledere), der var ansat på FOAS’ overenskomst i marts 2008 (månedslønnede, timelønnede, vikarer). Ud fra disse lønopgørelser findes størrelsen af de samlede ikke-centralt fastsatte tillæg”

Der er en detaljeret beskrivelse af, hvorledes regulerede og ikke-regulerede tillæg opgøres og omregnes til grundbeløb, hvorved startpuljen udtrykt som et årligt beløb i grundbeløb pr. årsværk fremkommer.

4. Parternes forlig

Parterne er enige om at forlige uoverensstemmelserne vedrørende lokallønspulje og –tillæg på følgende måde:

- 1) De medarbejdere, der har været ansat hos AOF Center Sydjylland under FAOS’ overenskomst i hele eller en del af perioden 1. januar 2015 – 31. december 2017, får med udgangen af december 2018 udbetalt en forholdsmæssig andel af en samlet pulje på i alt 600.000 kr. svarende til den enkelte lodtagers andel af samtlige lodtageres samlede beskæftigelse under overenskomsten i perioden 1. januar 2013 – 31. december 2017.
- 2) Medarbejdere ansat hos AOF Center Sydjylland under FAOS’ overenskomst i hele eller en del af perioden 1. januar – 31. december 2018 får udbetalt en forholdsmæssig andel af en samlet pulje på i alt 500.000 kr. svarende til den enkelte lodtagers andel af samtlige lodtageres samlede beskæftigelse under overenskomsten i perioden 1. januar – 31. december 2018. Det tilstræbes at foretage udbetaling ultimo december 2018.

- 3) Det overlades til opmanden – med en begrundelse, men uden sagsfremstilling og gengivelse af de under sagen afgivne forklaringer og parternes procedurer – at fastsætte startpuljen til lokale tillæg pr. 1. april 2008 i 1.10.97-niveau. Parterne vil på dette grundlag beregne størrelsen af puljen pr. 1. januar 2019. Der forhandles herefter om anvendelse af puljen pr. 1. januar 2019 som angivet i overenskomsten.

5. Opmandens afgørelse vedrørende størrelsen af startpuljen

Under sagen har klager nedlagt påstand om, at indklagede skal anerkende, at puljen til lokale tillæg i henhold til overenskomstens § 6, stk. 1, med virkning pr. 1. april 2008 udgør kr. 54.873,51 kr. opgjort i 1.10.97-niveau, subsidiært et andet efter Voldgiftsrettens skøn fastsat beløb.

Indklagede har påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod, at indklagede anerkender, at startpuljen til lokale tillæg i henhold til § 6, stk. 1, i parternes overenskomst pr. 1. april 2008 udgør kr. 2.218,33 pr. årsværk opgjort i 1.10.97-niveau. Indklagede har endvidere nedlagt en række yderligere påstande med andre beløb.

Om opgørelsen af startpuljen bemærker opmanden, at overenskomstparterne har aftalt, at den skal beregnes ud fra ”samtlige ikke centralt aftalte løndele” og en gennemgang af lønopgørelserne for marts måned 2008.

Den 18. november 2011 indsendte skoleleder A, AOF Center Sydjylland, en opgørelse af lokalpuljen til Uddannelsesforbundet. A har forklaret, at denne opgørelse er baseret på en nøje gennemgang af institutionens ansættelseskontrakter og lønsedler for marts 2008. Ifølge opgørelsen var der 10,5 medarbejdere, som hver fik et ureguleret månedligt tillæg for coach funktion på 2.000 kr., i alt 21.000 kr., 4 medarbejdere, som hver fik et ureguleret månedligt tillæg for projektledelse på 3.000 kr., i alt 12.000 kr., og 5 medarbejdere, som fik et ureguleret månedligt personligt tillæg på henholdsvis 400 kr., 2.000 kr., 2.500 kr., 6.008,43 kr. og 8.008,43 kr., i alt 18.916,86 kr. Det lægges i overensstemmelse hermed og ud fra det oplyste om antal årsværk til grund, at der i marts måned

2008 i alt blev udbetalt uregulerede månedlige tillæg til medarbejderne på 51.918,86 kr. svarende – efter det oplyste antal årsværk – til et årligt tillæg på 56.638,75 kr. pr. årsværk.

I brevet til Uddannelsesforbundet skriver A imidlertid:

”Imidlertid har AOF Center Sydjylland været ramt af ekstraordinære forhold i den daglige drift. Opgørelsen af lokallønspuljen marts 2008 er derfor ikke retvisende for forholdene hos os.”

A har forklaret, at forholdene i marts 2008 var ekstreme i forhold til en situation med en mere sædvanlig drift. Center Sydjylland havde nærmest ingen sædvanlig undervisningsvirksomhed omfattet af overenskomsten. Virksomheden var økonomisk helt domineret af indtægtsdækket virksomhed i form af en række kortvarige rekrutteringsprojekter, som nødvendiggjorde tidsbegrænset ansættelse af et betydeligt antal medarbejdere, som ikke skulle undervise, men have særlige kompetencer i forhold til at få kontanthjælpsmodtagere i arbejde, og som derfor i tillæg til løn efter overenskomstens grundtrin fik et eller flere tillæg, som uanset, hvad de blev benævnt i ansættelsesaftalen og på lønsedlen, alene tjente det formål at sikre den pågældende medarbejders ansættelse i projektperioden. Det er oplyst, at de kortvarige rekrutteringsprojekter i marts 2008 gav en indtægt på knap 1,5 mio. kr. ud af en samlet indtægt fra indtægtsdækket virksomhed på knap 1,8 mio. kr. Et af projekterne var et rekrutteringsprojekt for Danish Crown, som havde behov for meget hurtigt at få etableret et nathold med 250 medarbejdere. Der var tale om natarbejde, som ikke foregik i AOF Sydjyllands lokaler. A har yderligere forklaret, at de særlige rekrutteringsaktiviteter boomede i foråret 2008. Marts 2008 var den værst tænkelige måned, fordi de i netop den måned havde de allerdyreste medarbejdere, som var ansat tidsbegrænset til disse særlige projekter. Samtlige tillæg i marts 2008 måned er givet til denne helt særlige gruppe medarbejdere, som skolen havde ansat tidsbegrænset til projektarbejde af særegen art. A har yderligere forklaret, at situationen var så speciel, at der ikke bør medregnes nogle af de udbetalte løntillæg i marts 2008 ved opgørelse af lokallønspuljen. Hun skulle bare have givet dem løn på et højere trin, så havde der ikke været noget tillægsproblem. Der var økonomi i disse særlige projekter til at aflønne med tillæg som sket, mens skolens øvrige aktiviteter ikke tillod, at der blev givet lokale løntillæg.

På denne baggrund finder opmanden, at forholdene i marts 2008 var så atypiske, at der i overensstemmelse med overenskomstparternes aftale herom skal findes en beregningsmetode, der retter op på dette forhold.

Ud fra det oplyste og den forløbne tid, navnlig under hensyn til betydningen af de tidsbegrænsede, særegne projekter og anden aktivitets marginale omfang, **findes startpuljen passende at kunne fastsættes til et årligt beløb på 5.000 kr. i 1.10.97-niveau pr. årsværk.**

Det bemærkes, at der ved opgørelsen af den aktuelle pulje pr. 1. januar 2019 skal gås frem som angivet i overenskomstparternes 2013-vejledning. Det bemærkes endvidere, at baseret på AOF Center Sydjyllands angivelse af lønsum og årsværk i en opgørelse indsendt til Uddannelsesforbundet den 24. februar 2012 kan puljeopskrivningen pr. 1.4. 2009 som gjort af LC beregnes til 2.401,92 kr. i 1.10.97-niveau pr. årsværk og puljeopskrivningen pr. 1.10.2011 til 3.989,38 kr. i 1.10.97-niveau pr. årsværk. Det fremgår af vejledningen, at den således opskrevne pulje på 11.391,30 kr. skal omregnes til nyt grundbeløb (31.3.12-niveau), hvilket efter den aftalte omregner giver beløbet 14.900 kr. Det fremgår endvidere af vejledningen, at puljen 1.1.2013 opskrives med 0,3 % af lønsummen for 2011. Af en opgørelse, som AOF Center Sydjylland har fremsendt til Uddannelsesforbundet med en e-mail af 13. august 2015, fremgår, at 0,3 %-opskrivningen pr. 1.1.2013 ud fra lønsum og årsværk kan beregnes til 1.399,03 kr. i 31.3.12 niveau pr. årsværk.

Børge Dahl